

Bruxelles, 29. veljače 2024.
(OR. en)

7017/24

Međuinstitucijski predmet:
2023/0207(COD)

CODEC 606
RECH 85
MED 12
AGRI 158
MIGR 94
PE 36

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 26. do 29. veljače 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije u cilju postizanja dogovora o ovom predmetu u prvom čitanju.

U tom je kontekstu predsjednik Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Cristian-Silviu BUȘOI (EPP, RO) u ime odbora ITRE predstavio kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog odluke, za koji je Paolo BORCHIA (ID, IT) pripremio nacrt izvješća. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

¹ SL C 145, 30.6.2007, str. 5.

II. GLASOVANJE

Glasovanjem na plenarnoj sjednici 27. veljače 2024. usvojen je kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog odluke. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile izmjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0092

Izmjena Odluke (EU) 2017/1324: nastavak sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 27. veljače 2024. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa (COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0359),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 185. te članak 188. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0213/2023),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 20. rujna 2023.¹,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 20. prosinca 2023. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A9-0378/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim

¹ SL C, C/2023/863, 8.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/863/oj>.

parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 27. veljače 2024. radi donošenja Odluke (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 185. i članak 188. drugi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ *SL C, C/2023/863, 8.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/863/oj>.*

² Stajalište Europskog parlamenta od 27. veljače 2024.

budući da:

- (1) Odluka (EU) 2017/1324 Europskog parlamenta i Vijeća³ *o sudjelovanju Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA)* donesena je na temelju *Uredbe (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća*⁴ („program Obzor 2020.”) za razdoblje do 31. prosinca 2028.
- (2) U skladu s *Odlukom (EU) 2017/1324* posljednji pozivi na podnošenje prijedloga u okviru godišnjeg programa rada PRIMA-e pokrenut će se 2024., a sve neizravna djelovanja u području istraživanja i inovacija bit će dovršena do 2028.
- (3) Države članice koje sudjeluju u PRIMA-i izjavile su da namjeravaju nastaviti sa zajedničkom inicijativom i nakon 2024. te su pozvale na nastavak sudjelovanja Unije u istom institucionalnom okviru iz članka 185. *Ugovora o funkcioniranju Europske unije*.

³ Odluka (EU) 2017/1324 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o sudjelovanju Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA), koje zajednički poduzima više država članica (SL L 185, 18.7.2017., str. 1.).

⁴ *Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).*

- (4) *PRIMA je uspješan alat za unaprjeđenje istraživanja i inovacija, posebno u pogledu sustava istraživanja i inovacija zemalja sudionica koji su od strateške važnosti za interese Unije. U skladu s komunikacijom Komisije od 18. svibnja 2021. naslovljenom „Globalni pristup istraživanju i inovacijama – Europska strategija za međunarodnu suradnju u svijetu koji se mijenja” i zajedničkom komunikacijom Komisije i Visokog predstavnika od 1. prosinca 2021. naslovljenom „The Global Gateway”, Komisija se obvezala na jačanje vodeće uloge Unije u podupiranju multilateralnih partnerstava u području istraživanja i inovacija kako bi se pronašla nova rješenja za zelene, digitalne, zdravstvene, socijalne i inovacijske izazove te je utvrdila hitnu potrebu za projektima održivog i visokokvalitetnog dizajna koji se provode na način kojim se osigurava visoka razina transparentnosti i standarda.*

- (5) *U svojoj Komunikaciji od 7. lipnja 2016. o uspostavi novog Okvira za partnerstvo s trećim zemljama u okviru Europskog migracijskog programa, koja je i dalje relevantna u trenutačnom kontekstu u kojem se nalazi PRIMA-e, Komisija je istaknula potrebu da se u svim politikama, što se odnosi i na one u području istraživanja i inovacija, ulažu naponi kako bi se odgovorilo na temeljne uzroke migracija s pomoću novog modela suradnje koji uključuje privatne ulagače te fokusiranje na mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) te održivu infrastrukturu. Osobito, znanost i tehnologija imaju sve važniju ulogu u geopolitičkom okruženju i mogu poduprijeti diplomatske napore na mnogo načina, među ostalim u pogledu promicanja i obrane europskih vrijednosti kao što su akademska sloboda, istraživačka etika, integritet i rodna ravnopravnost. PRIMA služi kao regionalni model znanstvene diplomacije i potiče odnose s mediteranskim zemljama koje ne sudjeluju u PRIMA-i.*

- (6) *Tematsko područje PRIMA-e, odnosno potpora poljoprivredno-prehrambenim sustavima, integrirana opskrba i upravljanje vodom u mediteranskoj regiji, postaje sve aktualnije. Istraživanja pokazuju da nestašica vode znatno doprinosi porastu globalnih migracija. Klimatske promjene i s njima povezane prirodne katastrofe imaju razoran učinak na poljoprivrednu proizvodnju. Nadalje, prema doprinosu radne skupine II. šestom izvješću o procjeni Međuvladinog panela Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, očekuje se da će mediteranski ekosustavi biti među najpogođenijima posljedicama sve većih klimatskih promjena. PRIMA pomaže mediteranskom području da postane predvodnik u rješenjima otpornima na klimatske promjene. Preventivne mjere i mjere prilagodbe, kao što su tehnologije desalinizacije i tolerancija biljaka, ključne su za suočavanje s klimatskim promjenama.*
- (7) *PRIMA bi trebala aktivno tražiti i promicati sinergije i komplementarnosti s drugim regionalnim, europskim i međunarodnim partnerstvima te s drugim programima za istraživanje i inovacije s odgovarajućim ciljevima i aktivnostima.*

- (8) U izvješću Komisije od 31. svibnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću o privremenoj evaluaciji PRIMA-e („privremena evaluacija Komisije”) utvrđeno je ***da su države sudionice s južnog Sredozemlja primile 28 % ukupnih sredstava koja je PRIMA dodijelila do ožujka 2022. Ključno je da se PRIMA-om podupire niz aktivnosti u području istraživanja i inovacija kako bi se poticala izgradnja dugotrajnijih zajednica i povećala suradnja među državama sudionicama s južnog Sredozemlja i njihova stopa sudjelovanja.***
- (9) ***U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Odluke (EU) 2017/1324 provedbena struktura PRIMA-e („PRIMA-IS”) uspostavljena je 2017. kao namjenski subjekt odgovoran za izravno upravljanje financijskim doprinosom Unije PRIMA-i. PRIMA-IS osnovana je u Barceloni i osigurava neometanu, učinkovitu i transparentnu provedbu PRIMA-e, uz potporu svojeg tajništva i upravljačkih tijela.***

- (10) Budući da su prvotni razlozi i ciljevi partnerstva PRIMA i dalje valjani, ***posebno s obzirom na ničim izazvan i neopravdan agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji je dodatno destabilizirao krhka poljoprivredna tržišta južnog Sredozemlja, čime je prijelaz na održive prehrambene sustave postao još hitniji prioritet za mediteranska društva,*** a u ***Komisijinoj privremenoj evaluaciji*** zaključeno je da je PRIMA uspješan instrument s dodanom vrijednošću za Uniju, Unija bi trebala nastaviti pružati financijsku potporu kako bi se PRIMA-i omogućilo da financira djelovanja u pogledu istraživanja i inovacije u istom tematskom području do 2027. te da se taj instrument uskladi s višegodišnjim financijskim okvirom Unije (VFO) i programskim ciklusima programa istraživanja i inovacija usklađenima s VFO-om. Nadalje, ukupno trajanje PRIMA-e trebalo bi produljiti do 2031. kako bi se omogućila potpuna provedba tih istraživačkih i inovacijskih djelovanja.

- (11) *PRIMA bi trebala zadržati svoje ambicije i resurse koji je čine ključnim instrumentom za međunarodnu suradnju i znanstvenu diplomaciju na mediteranskom području. Buduće revizije strateškog programa za istraživanja i inovacije PRIMA-e trebale bi obuhvaćati moguće proširenje područja primjene ciljeva utvrđenih u članku 2. Odluke (EU) 2017/1324, uključujući istraživanja i inovacije povezane s energijom i klimom, te uzeti u obzir učinak novih portfelja na druge primarne resurse, odnosno vodu, zemljište i poljoprivredu. Takvim mogućim proširenjem područja primjene tih ciljeva stvorile bi se prilike za razvoj područja istraživanja i inovacija koja trenutačno nisu obuhvaćena PRIMA-om te bi se promicale primjene u nizu sektora. Novi pristup utemeljen na povezanosti vode, energije i hrane posebno bi mogao pomoći donositeljima odluka da razumiju složene energetske sustave te bi mogli integrirati planiranje resursa s dobrim tehničkim stručnim znanjem i upravljanjem.*

- (12) Daljnja financijska potpora Unije PRIMA-i trebala bi se isplaćivati iz općeg proračuna Unije dodijeljenog za posebni program za provedbu programa Obzor Europa, uspostavljen Odlukom Vijeća (EU) 2021/764⁵, **konkretno** iz stupa II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” i relevantnog tematskog klastera vi. „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”.
- (13) ***Komisijina privremena evaluacija pokazala je da bi niske stope uspješnosti podnositelja zahtjeva za financiranje mogle u budućnosti obeshrabriti potencijalne podnositelje zahtjeva. PRIMA-IS i države koje sudjeluju u PRIMA-i (države sudionice) trebaju uložiti dodatne napore kako bi poboljšali učinkovitost svojih aktivnosti pojednostavnjenjem složenosti uzrokovane različitim nacionalnim programima financiranja, smanjenjem vremena potrebnog za dodjelu sredstava i poboljšanjem dostupnosti financiranja za istraživanje i inovacije.***

⁵ Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167 I, 12.5.2021., str. 1.).

- (14) PRIMA se financira u okviru programa Obzor 2020. Da bi mogla nastaviti s radom i nakon 2025. ■, PRIMA bi se trebala financirati i voditi u skladu s Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ („program Obzor Europa”). Stoga bi Odluku (EU) 2017/1324 trebalo uskladiti s Uredbom (EU) 2021/695 i Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁷.

⁶ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (15) Odluku (EU) 2017/1324 trebalo bi uskladiti s ciljevima i prioritetima u području istraživanja i inovacija programa Obzor Europa te s općim načelima i uvjetima utvrđenima u članku 10. Uredbe (EU) 2021/695te prilogima III. i VI. toj uredbi. Stoga je potrebno da najmanje 40 % država članica sudjeluje u produljenom partnerstvu PRIMA. Nadalje, PRIMA bi se trebala angažirati u jednom od prioritetnih područja za institucionalizirana europska partnerstva te bi sve države sudionice trebale preuzeti dugoročne financijske obveze. Ti su uvjeti već ispunjeni jer trenutačna stopa sudjelovanja država članica iznosi 41 %, PRIMA se uklapa u prioritetno područje za partnerstvo 5.: „Održiva, uključiva i kružna biološka rješenja” Priloga VI. Uredbi (EU) 2021/695, a države sudionice preuzele su dugoročne financijske obveze prema PRIMA-i.

- (16) ***PRIMA treba djelovati na jednostavan, agilan, otvoren i transparentan način. PRIMA-IS treba uložiti posebne napore kako bi ojačala dijalog s društvom, potaknula aktivno sudjelovanje i osigurala da je šira javnost dovoljno i pravodobno obaviještena o njezinim aktivnostima. U tu svrhu PRIMA-IS treba ojačati svoju komunikacijsku strategiju kako bi se olakšala razmjena informacija, najboljih praksi i rezultata istraživanja, uz sudjelovanje akademskih i znanstvenih mreža te mreža znanja, socijalnih i gospodarskih partnera, medija, sektorskih MSP-ova i drugih dionika.***
- (17) Financijski doprinos Unije PRIMA-i trebao bi podlijegati formalnoj obvezi država sudionica da daju financijski doprinos barem u visini financijskog doprinosa Unije. Stoga bi ■ PRIMA-IS trebala redovito pomno pratiti poštovanje formalnih financijskih obveza.

- (18) Da bi se ciljevi PRIMA-e postigli, ukupni doprinos država sudionica trebao bi biti barem jednak financijskom doprinosu Unije. Države sudionice stoga bi se u svojem doprinosu trebale ravnati doprinosom Unije u okviru programa Obzor Europa u skladu s načelom utvrđenim u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/695. Kako bi se osiguralo odgovarajuće poštovanje tog načela, u obzir bi trebalo uzeti samo doprinose država sudionica koji su dani nakon 31. prosinca 2024.
- (19) Kako bi se osiguralo njihovo trajno zalaganje za ciljeve PRIMA-e uz financiranje u okviru programa Obzor Europa i ispunjavanje novih obveza na temelju **uredbi** (EU) 2021/695 i **Uredbe** (EU, Euratom) 2018/1046, Alžir, Egipat, Jordan, Libanon i Maroko trebali bi službeno prihvatiti nove uvjete koji proizlaze iz ove Odluke **Uredbe** sklapanjem sporazuma s Unijom u obliku razmjene pisama o izmjeni i dopuni postojećih međunarodnih sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji koji su s njima sklopljeni. To ne bi trebalo utjecati na njihovo sudjelovanje u aktivnostima PRIMA-e u okviru programa Obzor 2020.

- (20) Ukupni financijski doprinos PRIMA-i trebao bi biti utvrđen kao maksimalni iznos. U skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/695 trebalo bi biti moguće povećati financijski doprinos Unije PRIMA-i iz programa Obzor Europa za vrijednost takvih doprinosa trećih zemalja pridruženih Obzoru Europa. To bi trebalo biti uvjetovano time da je ukupan iznos za koji se povećava financijski doprinos Unije barem jednak doprinosu država sudionica.
- (21) Uzimajući u obzir ciljeve PRIMA-e, subjekti koji imaju poslovni nastan u trećim zemljama koje nisu države sudionice trebali bi imati pravo na podnošenje zahtjeva za financiranje u okviru posebnih tema poziva predviđenih u godišnjem programu rada PRIMA-e. Trebalo bi poduzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući ugovorne mjere, kako bi se zaštitili financijski interesi Unije. U tu bi svrhu trebalo sklopiti sporazume o znanosti i tehnologiji s trećim zemljama u kojima takvi subjekti imaju poslovni nastan.

- (22) Iako bi se *ex post* revizije rashoda za neizravna djelovanja koja se financiraju u sklopu Obzora 2020. trebale i dalje provoditi u skladu Uredbom (EU) br. 1291/2013, neizravna djelovanja koja se financiraju u okviru programa Obzor Europa trebalo bi revidirati u skladu s Uredbom (EU) 2021/695.
- (23) Programom Obzor Europa u prvi je plan stavljen pristup Komisije rezultatima i drugim informacijama povezanim s aktivnostima u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika ili programa Unije u slučaju institucionaliziranih europskih partnerstava. Stoga bi PRIMA-IS Komisiji trebala osigurati pristup svim informacijama o neizravnim djelovanjima koja financira, uključujući doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim djelovanjima. Kako bi zaštitile svoje interese, države sudionice također bi trebale imati pristup informacijama o prijedlozima koji uključuju podnositelje zahtjeva koji imaju poslovni nastan na njihovim državnim područjima. Ta prava pristupa trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o povjerljivosti.

- (24) *Komisija bi trebala redovito ocjenjivati ispunjavanje obveza koje su preuzele države sudionice te bi, nakon te ocjene, trebala moći, prema potrebi, uključiti države sudionice i PRIMA-IS i poduzeti odgovarajuće mjere.*

- (25) Produljenje PRIMA-e zahtijeva praćenje i evaluaciju u skladu s odredbama o programu Obzor Europa. Komisija bi trebala provesti privremenu evaluaciju PRIMA-e do 31. prosinca 2025., a završnu evaluaciju do 31. prosinca 2031. Te bi se evaluacije trebale uzeti u obzir u općim privremenim i završnim evaluacijama programa Obzor Europa. Evaluacije bi trebale obuhvatiti kvalitetu i učinkovitost PRIMA-e te napredak u postizanju njezinih ciljeva ***tijekom cijelog njezinog životnog ciklusa, uključujući njezinu provedbu u okviru programâ Obzor 2020. i Obzor Europa.*** Komisija bi trebala objavljivati i širiti rezultate i zaključke tih evaluacija. U skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/695 PRIMA bi trebala imati jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa, biti vremenski ograničena i uključivati uvjete za postupno ukidanje financiranja u okviru programa Obzor Europa.
- (26) Odluku (EU) 2017/1324 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (EU) 2017/1324 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Sudjelovanje u PRIMA-i

1. Unija sudjeluje u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području („PRIMA”), institucionaliziranom europskom partnerstvu kako je navedeno u članku 10. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća* („program Obzor Europa”) koje zajedno poduzimaju **Bugarska**, Cipar, Francuska, Grčka, Hrvatska, Italija, Izrael, Luksemburg, Malta, Njemačka, Portugal, Slovenija, Španjolska, Tunis i Turska („države sudionice”), u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci i nakon obavijesti o njihovu sudjelovanju u aktivnostima PRIMA-e potpisivanjem izjave o preuzimanju obveze.

2. Alžir, Egipat, Jordan, Libanon i Maroko i dalje su države sudionice za potrebe aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (a). Za potrebe njihova sudjelovanja u aktivnostima PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (b) smatraju se državama sudionicama tek nakon sklapanja sporazuma u obliku razmjene pisama o izmjeni i dopuni postojećih međunarodnih sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji s Unijom u kojem se utvrđuju novi uvjeti za njihovo sudjelovanje u PRIMA-i.

3. Svaka država članica i treća zemlja pridružena programu Obzor 2020. ili programu Obzor Europa, osim onih iz stavka 1. ovog članka, može sudjelovati u PRIMA-i ako ispunjava uvjet iz članka 4. stavka 1. točke (c), a posebno zahtjev iz članka 11. stavka 5. Ona potpisuje izjavu o preuzimanju obveze kojom potvrđuje uvjete svojeg sudjelovanja u PRIMA-i u okviru programa Obzor 2020. ili programa Obzor Europa, ovisno o slučaju.

Države članice i treće zemlje pridružene programu Obzor 2020. ili programu Obzor Europa koje ispunjavaju uvjete iz prvog podstavka smatraju se državama sudionicama za potrebe ove Odluke.

4. Svaka treća zemlja koja nije pridružena programu Obzor 2020. ili programu Obzor Europa, osim onih iz stavka 2. ovog članka, može sudjelovati u PRIMA-i ako:
- (a) ispunjava uvjet iz članka 4. stavka 1. točke (c), a posebno zahtjev iz članka 11. stavka 5.;
 - (b) provedbena struktura PRIMA-e („PRIMA-IS”) odobri njezino sudjelovanje u PRIMA-i nakon razmatranja važnosti njezina sudjelovanja za postizanje ciljeva PRIMA-e; i
 - (c) s Unijom sklopi međunarodni sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji kojim se utvrđuju uvjeti njezina sudjelovanja u PRIMA-i.

Treće zemlje koje ispunjavaju uvjete iz prvog podstavka smatraju se državama sudionicama za potrebe ove Odluke.

* Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).”;

2. u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. PRIMA doprinosi ostvarenju općih i specifičnih ciljeva Uredbe (EU) 2021/695, a posebno njezina članka 3., te ispunjava opće ciljeve izgradnje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, razvoja znanja i zajedničkih inovativnih rješenja za održive poljoprivredno-prehrambene sustave te za integriranu opskrbu i upravljanje vodom na mediteranskom području kako bi ti sustavi i opskrba te upravljanje njima postali otporniji na klimatske promjene, učinkovitiji, isplativiji te okolišno i socijalno održivi, i radi njihova doprinosa rješavanju pitanja nestašice vode, sigurnosti opskrbe hranom, prehrane, zdravlja, blagostanja i migracija, i to od njihova izvora.”;

3. u članku 3. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Financijski doprinos Unije PRIMA-i, uključujući odobrena sredstva EGP-a, jednak je doprinosu država sudionica. Financijski doprinos Unije iznosi do 325 000 000 EUR i raspodjeljuje se kako slijedi:

(a) do 220 000 000 EUR iz programa Obzor 2020.;

(b) do 105 000 000 EUR iz programa Obzor Europa.

Iznos financijskog doprinosa Unije iz programa Obzor Europa može se u skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/695 povećati doprinosima trećih zemalja pridruženih programu Obzor Europa ako ukupni iznos za koji se povećava financijski doprinos Unije bude barem jednak financijskom doprinosu država sudionica iz članka 1. stavka 1. ove Odluke.

2. Financijski doprinos Unije iz stavka 1. točke (a) ovog članka isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih za relevantne dijelove posebnog programa za provedbu programa Obzor 2020., uspostavljenog Odlukom Vijeća 2013/743/EU, a posebice iz dijela II. „Vodeći položaj industrije” i dijela III. „Društveni izazovi”, u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2021/695 i člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća*.

- 2.a Financijski doprinos Unije iz stavka 1. točke (b) ovog članka isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih za relevantne dijelove posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa, uspostavljenog Odlukom Vijeća (EU) 2021/764**, točnije iz stupa II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost”, klastera vi. „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”, u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

* Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

** Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167 I, 12.5.2021., str. 1.).”;

4. članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točke (b), (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) da države sudionice ili organizacije koje su odredile države sudionice odrede subjekt s pravnom osobnošću, kako je navedeno u članku 62. stavku 1. točki (c) podtočki vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, kao PRIMA-IS, koji je odgovoran za učinkovitu provedbu PRIMA-e, za primanje, dodjelu i praćenje financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. ove Odluke, a prema potrebi i doprinosa država sudionica, te osigurava da su poduzeta sva potrebna djelovanja za ostvarenje ciljeva PRIMA-e;

- (c) da se ■ države sudionice obvežu doprinijeti financiranju PRIMA-e doprinosom iz nacionalnih sredstava relevantnih za njezine ciljeve koji je barem jednak financijskom doprinosu Unije;
- (d) da PRIMA-IS dokaže svoju sposobnost provedbe PRIMA-e, uključujući primanje, dodjelu i praćenje financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. ove Odluke u okviru neizravnog upravljanja proračunom Unije u skladu s člancima 62. i 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;”;

(b) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) da PRIMA-IS ispunjava zahtjeve za podnošenje izvješća utvrđene u članku 155. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija kontinuirano ocjenjuje ispunjavanje obveza koje su preuzele države sudionice te, ***nakon te ocjenemože uključiti države sudionice i PRIMA-IS, prema potrebi, i poduzeti*** odgovarajuće mjere, uključujući one ***predviđene*** u članku 9.”;

5. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Od 7. kolovoza 2017. do 31. prosinca 2031. države sudionice doprinose, financijski ili u naravi, u visini od najmanje 325 000 000 EUR ili uređuju da takve doprinose daju njihova nacionalna tijela za financiranje.”

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Doprinosi država sudionica iz stavka 2. ovog članka daju se nakon donošenja godišnjeg programa rada. Ako se godišnji program rada donese tijekom referentne godine iz članka 6. stavka 2., doprinosi iz stavka 2. točke (c) ovog članka koji se smatraju doprinosima država sudionica i uključeni su u godišnji program rada mogu obuhvaćati doprinose uplaćene od 1. siječnja te godine. Međutim, doprinosi iz stavka 2. točke (c) ovog članka koji se smatraju doprinosima država sudionica i uključeni su u prvi godišnji program rada mogu obuhvaćati doprinose uplaćene nakon 7. kolovoza 2017.”;

6. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Aktivnosti i provedba PRIMA-e

1. PRIMA-om se podupire čitav niz istraživačkih i inovacijskih aktivnosti opisanih u njezinu godišnjem programu rada, i to:

- (a) neizravnim djelovanjima u smislu uredaba (EU) br. 1290/2013 i (EU) 2021/695 koje financira PRIMA-IS u skladu s člankom 7. ove Odluke, uglavnom u obliku bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju nakon transnacionalnih otvorenih, transparentnih i konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga koje organizira PRIMA-IS, uključujući:
 - i. istraživačke i inovacijske aktivnosti te inovacijske aktivnosti;
 - ii. aktivnosti koordinacije i potpore usmjerene na širenje rezultata i informiranje radi promicanja PRIMA-e i povećanja njezina učinka;

- (b) aktivnostima koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. koje doprinose ciljevima PRIMA-e ili su izravno povezane s prihvaćanjem rezultata projekata u okviru PRIMA-e i koje obuhvaćaju:
- i. aktivnosti koje se odabiru nakon transnacionalnih otvorenih, transparentnih i konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga koje organizira PRIMA-IS, a kojima upravljaju nacionalna tijela za financiranje u okviru nacionalnih programa država sudionica i kojima se pruža financijska potpora uglavnom u obliku bespovratnih sredstava;
 - ii. aktivnosti u okviru nacionalnih programa država sudionica, uključujući transnacionalne projekte.

2. PRIMA se provodi na temelju godišnjih programa rada koji obuhvaćaju aktivnosti koje se trebaju provesti od 1. siječnja do 31. prosinca dane godine („referentna godina”). PRIMA-IS donosi godišnje programe rada do 31. ožujka referentne godine, nakon što dobije odobrenje Komisije. Pri donošenju godišnjih programa rada i PRIMA-IS i Komisija postupaju bez nepotrebne odgode. PRIMA-IS javno objavljuje godišnji program rada.
3. Aktivnosti iz stavka 1. točaka (a) i (b) mogu se pokrenuti samo u referentnoj godini i tek nakon donošenja godišnjeg programa rada za tu godinu.

4. Ako se godišnji program rada donese tijekom referentne godine, financijski doprinos Unije iz članka 3. stavka 1. može se koristiti za nadoknadu administrativnih troškova PRIMA-IS-a nastalih od 1. siječnja te referentne godine u skladu s dotičnim godišnjim programom rada. Međutim, financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. mogu se nadoknaditi administrativni troškovi PRIMA-IS-a nastali od 7. kolovoza 2017. u skladu s prvim godišnjim programom rada.
5. U okviru PRIMA-e mogu se financirati samo aktivnosti navedene u godišnjem programu rada. U godišnjem programu rada razlikuju se aktivnosti iz stavka 1. točke (a) ovog članka, aktivnosti iz stavka 1. točke (b) ovog članka i administrativni troškovi PRIMA-IS-a. U programu se iznose odgovarajuće procjene rashoda i dodjela sredstava za aktivnosti koje se financiraju financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. i za aktivnosti koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. Godišnji program rada sadržava i procijenjenu vrijednost doprinosa u naravi država sudionica iz članka 5. stavka 2. točke (b).

6. U izmijenjenim godišnjim programima rada za referentnu godinu i godišnjim programima rada za daljnje referentne godine uzimaju se u obzir rezultati prethodnih poziva na podnošenje prijedloga. U njima se nastoji riješiti problem nedovoljne pokrivenosti znanstvenih tema, posebice onih prvotno obuhvaćenih aktivnostima na temelju stavka 1. točke (b) koje nisu mogle biti prikladno financirane.
7. S posljednjim aktivnostima koje treba financirati, uključujući posljednje pozive na podnošenje prijedloga u okviru relevantnih godišnjih programa rada, počinje se do 31. prosinca 2027. U opravdanim slučajevima mogu početi do 31. prosinca 2028.
8. Aktivnosti koje trebaju financirati države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. mogu se uključiti u godišnji program rada tek nakon pozitivnog ishoda njihove vanjske neovisne evaluacije u okviru međunarodnog istorazinskog ocjenjivanja s obzirom na ciljeve PRIMA-e, koje organizira PRIMA-IS.

9. Aktivnosti uključene u godišnji program rada koje financiraju države sudionice na temelju stavka 1. točke (b) ovog članka provode se u skladu sa zajedničkim načelima koja treba donijeti PRIMA-IS nakon što dobije odobrenje od Komisije. U zajedničkim načelima uzimaju se u obzir načela utvrđena u ovoj Odluci, u glavi VIII. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i u poglavlju II. Uredbe (EU) 2021/695. Nakon što dobije odobrenje Komisije, PRIMA-IS utvrđuje i zahtjeve za podnošenje izvješća država sudionica PRIMA-IS-u, među ostalim izvješća o pokazateljima uključenima u svaku od tih aktivnosti.

10. Osim općih načela iz stavka 9. aktivnosti iz stavka 1. točke (b) podtočke i. moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:
- (a) prijedlozi se odnose na transnacionalne projekte u kojima sudjeluju najmanje tri neovisna pravna subjekta koji imaju poslovni nastan u tri različite zemlje koje se u skladu s ovom Odlukom do isteka roka za podnošenje prijedloga u okviru odgovarajućeg poziva smatraju državama sudionicama, od kojih:
- i. barem jedan ima poslovni nastan u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu Obzor 2020. odnosno programu Obzor Europa, kako je primjenjivo, te nije obuhvaćen podtočkom ii.; te
 - ii. barem jedan ima poslovni nastan u trećoj zemlji koja je navedena u članku 1. stavku 2. ili u trećoj zemlji koja ima izlaz na Sredozemno more;

- (b) prijedlozi se odabiru nakon transnacionalnih poziva na podnošenje prijedloga i ocjenjuju ih najmanje tri neovisna stručnjaka na temelju sljedećih kriterija za dodjelu: izvrsnosti, učinka te kvalitete i učinkovitosti provedbe;
- (c) prijedlozi se rangiraju u skladu s rezultatima evaluacije navedenima u točki (b), odabir provodi PRIMA-IS na temelju tog rangiranja, a države sudionice dogovaraju odgovarajući način financiranja koji omogućuje da što veći broj prijedloga iznad praga bude financiran na temelju tog rangiranja, posebice osiguravanjem pričuvnih sredstava u nacionalnim doprinosima za pozive na podnošenje prijedloga.

U pogledu rangiranja iz točke (c), u slučaju da se jedan ili više projekata ne može financirati, mogu se odabrati projekti koji su rangirani odmah iza njih.

11. PRIMA-IS nadzire provedbu svih aktivnosti uvrštenih u godišnji program rada i o tome jednom godišnje izvješćuje Komisiju.
12. Svaka komunikacija ili publikacija povezana s aktivnostima PRIMA-e i nastala u suradnji s PRIMA-om, bilo da je poduzima PRIMA-IS, država sudionica, nacionalna tijela za financiranje države sudionice ili sudionici neke aktivnosti, mora biti popraćena napomenom: „[naziv aktivnosti] dio je programa **PRIMA** koji podupire Europska unija.” ;

7. članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata

1. PRIMA-IS se smatra tijekom za financiranje kako je definirano u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) br. 1290/2013 i u članku 2. točke 14. Uredbe (EU) 2021/695 te pruža financijsku potporu za neizravna djelovanja iz članka 6. stavka 1. točke (a) ove Odluke u skladu s pravilima utvrđenima u relevantnim uredbama, podložno odstupanjima utvrđenima u ovom članku.

2. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/695 i odstupajući od članka 9. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/695, najmanji broj sudionika su tri pravna subjekta koji imaju poslovni nastan u tri različite zemlje koje se do isteka roka za podnošenje prijedloga u okviru odgovarajućeg poziva smatraju državama sudionicama, od kojih najmanje jedan ima poslovni nastan:
- (a) u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu Obzor 2020. odnosno programu Obzor Europa, kako je primjenivo, i nije obuhvaćen točkom (b) ovog članka;
 - (b) u trećoj zemlji koja je navedena u članku 1. stavku 2. ili u trećoj zemlji koja ima izlaz na Sredozemno more.

3. Odstupajući od članka 9. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/695, u opravdanim slučajevima koji su predviđeni u godišnjem programu rada, minimalni je uvjet sudjelovanje jednog pravnog subjekta koji ima poslovni nastan u državi sudionici do roka za podnošenje prijedloga navedenog u odgovarajućem pozivu.

4. Odstupajući od članka 10. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 23. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/695, sljedeći sudionici prihvatljivi su za financiranje koje odobrava PRIMA-IS:
- (a) svaki pravni subjekt koji ima poslovni nastan u državi sudionici ili je osnovan u skladu s pravom Unije;
 - (b) svaka međunarodna organizacija od europskog interesa, kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki 12. Uredbe (EU) br. 1290/2013 za aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (a) ove Odluke ili bilo koja međunarodna europska istraživačka organizacija, kako je definirana u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2021/695 za aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (b) ove Odluke.

5. Za sudjelujuće međunarodne organizacije ili sudjelujuće pravne subjekte koji imaju poslovni nastan u zemlji koja nije država sudionica, koji nisu prihvatljivi za financiranje u skladu sa stavkom 4., financijska sredstva koja odobrava PRIMA-IS mogu se dodijeliti ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
- (a) PRIMA-IS smatra da je sudjelovanje predmetne međunarodne organizacije ili pravnog subjekta ključno za provedbu djelovanja;
 - (b) sudjelovanje tih subjekata predviđeno je u godišnjem programu rada, a mogućnost takvog financiranja predviđena je bilateralnim sporazumom o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji ili bilo kojim drugim dogovorom kojim se osigurava zaštita financijskih interesa Unije, koji je sklopljen između Unije i međunarodne organizacije ili, za subjekt koji ima poslovni nastan u zemlji koja nije država sudionica, zemlje u kojoj taj pravni subjekt ima poslovni nastan.

6. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046, u primjenjivom modelu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava može se predvidjeti da i pravni subjekti koji imaju poslovni nastan u zemljama koje nisu države sudionice te koji se financiraju sredstvima PRIMA-IS-a također pružaju odgovarajuća financijska jamstva.
7. Unija s trećim zemljama sklapa sporazume koji omogućuju zaštitu financijskih interesa Unije.”;
8. članak 8. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija u ime Unije sklapa okvirni sporazum o financijskom partnerstvu i sporazume o doprinosu s PRIMA-IS-om, podložno pozitivnoj *ex ante* ocjeni PRIMA-IS-a u skladu s člankom 154. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i pružanju odgovarajućih financijskih jamstava u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vi. te uredbe.”;

(b) u stavku 2. uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„2. Okvirni sporazum o financijskom partnerstvu iz stavka 1. ovog članka sklapa se u skladu s člankom 130. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. U njemu se među ostalim utvrđuje i sljedeće:”;

9. u članku 9. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odluka Komisije o ukidanju, razmjernom smanjenju ili suspendiranju financijskog doprinosa Unije ne sprečava nadoknadu prihvatljivih troškova koje su države sudionice imale prije nego što je ta odluka priopćena PRIMA-IS-u.”;

10. u članku 10. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. PRIMA-IS provodi *ex post* revizije rashoda za neizravna djelovanja na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 u skladu s člankom 29. te uredbe.

1.a PRIMA-IS provodi revizije rashoda za neizravna djelovanja na temelju Uredbe (EU) 2021/695 u skladu s člankom 53. Uredbe (EU) 2021/695 kao dio neizravnih djelovanja programa Obzor Europa, posebno u skladu sa strategijom revizije iz članka 53. stavka 2. te uredbe.”;

11. članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939*, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je utvrđeno u članku 4. te uredbe.

* Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).”;

(b) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 3.a, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava koji proizlaze iz provedbe ove Odluke sadržavaju odredbe kojima se Komisija, PRIMA-IS, Revizorski sud, EPPO i OLAF izričito ovlašćuju za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima. Ako se provedba aktivnosti u cijelosti ili djelomično povjerava vanjskim izvođačima ili dalje delegira, ili ako zahtijeva sklapanje ugovora o javnoj nabavi ili dodjelu financijske potpore trećoj strani, u ugovoru, sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava navodi se obveza ugovaratelja ili korisnika da od bilo koje uključene treće strane zahtijeva izričito prihvatanje tih ovlasti Komisije, PRIMA-IS-a, Revizorskog suda, EPPO-a i OLAF-a.

- 4.a PRIMA-IS svakom nacionalnom revizorskom sudu država sudionica na njegov zahtjev odobrava pristup svim informacijama o nacionalnim doprinosima dotične države sudionice, uključujući informacije u elektroničkom obliku, koje su potrebne za provedbu revizija.
5. Pri provedbi PRIMA-e države sudionice poduzimaju zakonodavne, regulatorne, administrativne i druge mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije, a posebno kako bi osigurale puni povrat svih iznosa koji pripadaju Uniji u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046.”;

(12) umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Pristup rezultatima i informacijama o prijedlozima

1. ***PRIMA-IS*** Komisiji ***i, ako je to primjenjivo, tijelima država sudionica omogućuje*** pristup svim informacijama povezanim s neizravnim djelovanjima koja financira. Takve informacije obuhvaćaju doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim djelovanjima ili bilo koje druge informacije koje se smatraju potrebnima za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programâ Unije ili, ako je to primjenjivo, država sudionica. ***Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu te moraju biti u skladu su primjenjivim pravilima o povjerljivosti.***

2. PRIMA-IS dostavlja Komisiji informacije iz podnesenih prijedloga u svrhu izrade, provedbe, praćenja i evaluacije politika ili programâ Unije. Taj se zahtjev primjenjuje *mutatis mutandis* na države sudionice u pogledu prijedloga čiji podnositelji imaju poslovni nastan na njihovim državnim područjima.”;
13. u članku 12. stavci od 2. do 5. zamjenjuju se sljedećim:
- „2. PRIMA-IS-om upravlja upravni odbor. U upravnom odboru zastupljene su sve države sudionice. Upravni odbor tijelo je PRIMA-IS-a koje donosi odluke.

Nakon odobrenja Komisije upravni odbor donosi sljedeće:

- (a) godišnji program rada PRIMA-e;
- (b) zajednička načela iz članka 6. stavka 9.;
- (c) zahtjeve za podnošenjem izvješća država sudionica PRIMA-IS-u.

Upravni odbor provjerava jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 1. stavka 3. i članka 4. stavka 1. točke (c) i o tome obavješćuje Komisiju.

Upravni odbor odobrava sudjelovanje u PRIMA-i bilo koje treće zemlje koja nije pridružena programu Obzor 2020. ili programu Obzor Europa, osim onih iz članka 1. stavka 2., nakon što procijeni važnost sudjelovanja te treće zemlje za postizanje ciljeva PRIMA-e.

Svaka država sudionica ima jedan glas u upravnom odboru. Odluke se donose konsenzusom. Ako se ne postigne konsenzus, upravni odbor donosi svoje odluke s većinom koja iznosi najmanje 75 % valjanih danih glasova.

Unija, koju predstavlja Komisija, poziva se na sve sastanke upravnog odbora u ulozi promatrača i može sudjelovati u njegovim raspravama. U tu joj se svrhu dostavljaju svi potrebni dokumenti.

3. Upravni odbor određuje broj članova upravljačkog odbora, koji ne može biti manji od pet. Upravni odbor imenuje članove upravljačkog odbora. Upravljački odbor prati rad direktora i savjetuje upravni odbor o provedbi PRIMA-e od strane tajništva. Konkretno, daje smjernice za provedbu godišnjeg proračuna i za godišnji program rada.

4. Upravni odbor uspostavlja tajništvo PRIMA-IS-a kao izvršno tijelo PRIMA-e.

Tajništvo:

- (a) provodi godišnji program rada;
- (b) pruža potporu ostalim tijelima PRIMA-IS-a;
- (c) prati provedbu PRIMA-e i izvješćuje o njoj;
- (d) upravlja financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. i financijskim doprinosima država sudionica te izvješćuje o njihovu korištenju;
- (e) povećava *vidljivost PRIMA-e* njezinim zagovaranjem i komunikacijom;

- (f) povezuje se s Komisijom u skladu s okvirnim sporazumom o financijskom partnerstvu iz članka 8.;
- (g) osigurava transparentnost aktivnosti PRIMA-e.

5. Upravni odbor imenuje znanstveni savjetodavni odbor koji se sastoji od priznatih neovisnih stručnjaka iz područja relevantnih za PRIMA-u. Upravni odbor utvrđuje broj članova znanstvenog savjetodavnog odbora i načine njihova imenovanja u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2021/695.

Znanstveni savjetodavni odbor:

- (a) savjetuje upravni odbor o strateškim prioritetima i potrebama;***
- (b) savjetuje upravni odbor o sadržaju i području primjene nacrtu godišnjeg programa rada sa znanstvenog i tehničkog stajališta;***
- (c) preispituje znanstvene i tehničke aspekte provedbe PRIMA-e i donosi mišljenje o godišnjem izvješću.”;***

14. članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Praćenje i evaluacija

1. Aktivnosti PRIMA-e, ***uključujući učinkovitost i transparentnost kao i ocjena stope uspješnosti***, kontinuirano se prate i periodično preispituju da se osigura što veći učinak, znanstvena izvrsnost te najdjelotvornije i najučinkovitije korištenje resursa. Rezultati praćenja i periodičnih preispitivanja uzimaju se u obzir pri praćenju europskih partnerstava u okviru evaluacija programa Obzor Europa, u skladu s člancima 50. i 52. Uredbe (EU) 2021/695.
2. PRIMA-IS organizira kontinuirano praćenje upravljanja svojim aktivnostima i njihove provedbe, redovito izvješćivanje o tome te periodična preispitivanja ostvarenja, rezultata i učinaka financiranih neizravnih djelovanja provedenih u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) 2021/695 i Prilogom III. toj uredbi.

3. Komisija u okviru evaluacija programa Obzor Europa **do 31. prosinca 2025.** provodi privremenu **i do 31. prosinca 2031.** završnu evaluaciju PRIMA-e, u skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2021/695, uz pomoć vanjskih neovisnih stručnjaka odabranih na temelju otvorenog i transparentnog postupka. ***Komisija priprema izvješća na osnovu tih evaluacija koja uključuju zaključke evaluacija i opažanja Komisije. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o završnoj evaluaciji do 30. lipnja 2032.***

4. Privremenom i završnom evaluacijom iz stavka 3. ispituju se ***stope uspješnosti i stope sudjelovanja, uključujući za države sudionice s južnog Sredozemlja*** te se ispituje kako PRIMA ispunjava svoju misiju i ciljeve, te se njima obuhvaćaju sve njezine aktivnosti i evaluiira njezina europska dodana vrijednost, djelotvornost, učinkovitost, uključujući njezinu otvorenost i transparentnost, relevantnost provedenih aktivnosti, uključujući one u industriji i koje provode MSP-ovi, ***nevladine organizacije i civilno društvo***, te njihova dosljednost i komplementarnost s relevantnim regionalnim i nacionalnim politikama i politikama Unije, uključujući sinergije s drugim dijelovima programa Obzor Europa, kao što su druga partnerstva, misije, klasteri i tematski ili posebni programi. Pri evaluaciji se uzimaju u obzir ***raznolika*** mišljenja dionika na razini Unije i na nacionalnoj razini. Evaluacije prema potrebi uključuju procjenu najdjelotvornijeg načina intervencije politike za bilo koju buduću aktivnost, kao i relevantnosti i koherentnosti mogućeg obnavljanja PRIMA-e s obzirom na opće prioritete politike i okvir potpore istraživanjima i inovacijama, uključujući pozicioniranje u odnosu na druge inicijative koje se podupiru putem programa Obzor Europa.

Pri provedbi tih evaluacija Komisija u potpunosti uzima u obzir administrativni učinak na PRIMA-u te nastoji smanjiti administrativno opterećenje i osigurati da postupak evaluacije bude jednostavan i potpuno transparentan.

5. Komisija objavljuje i širi rezultate i zaključke evaluacija iz stavka 3.

Članak 14.a

Povjerljivost

Ne dovodeći u pitanje članak 11.a, PRIMA-IS osigurava zaštitu povjerljivih informacija čije otkrivanje izvan institucija, tijela, ureda ili agencija Unije može naštetiti interesima PRIMA-IS-a, njegovih članova ili sudionika u aktivnostima PRIMA-e. Takvi povjerljivi podaci uključuju osobne, komercijalne, osjetljive neklasificirane i klasificirane podatke.

Članak 14.b

Sukob interesa

1. PRIMA-IS, njegova tijela, članovi i osoblje izbjegavaju svaki sukob interesa pri obavljanju svojih aktivnosti.
2. PRIMA-IS donosi pravila za sprečavanje, izbjegavanje i rješavanje sukoba interesa u odnosu na svoje osoblje, članove i druge osobe koje rade u bilo kojem od tijela ili skupina PRIMA-IS-a, u skladu s člankom 61. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
3. PRIMA-IS uspostavlja kodeks ponašanja za članove svojih tijela, koji uključuje objavljivanje izjava o profesionalnim aktivnostima, financijskim interesima i sukobima interesa u skladu s pravilima o zaštiti podataka.

Članak 14.c

Djelovanja, aktivnosti i obveze koji su u tijeku

Djelovanja ili aktivnosti PRIMA-IS-a ili obveze država sudionica iz ove Odluke koji su započeti ili poduzeti na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 i dalje su uređeni tom uredbom, osim ako je ovom Odlukom predviđeno drukčije.”.

Članak 2.
Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 3.
Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica